

EL BAIX LLOBREGAT I PIMEC: 50 ANYS TREBALLANT JUNTS

dossier

RAMON PONS*

EMPRESARI

La comarca del Baix Llobregat històricament tenia una dedicació eminentment agrícola, però a poc a poc ha anat guanyant terreny la dedicació industrial, amb l'automoció i els serveis com a motors econòmics principals.

D'aquesta activitat base de l'economia de la comarca han sorgit, al llarg dels anys, pimes i autònoms dependents de les grans companyies centrades en el sector de l'automoció i el metall, que han permès la creació de molta ocupació a la comarca.

A final del 2007 i principi del 2008, es va arribar a una xifra rècord quan, segons dades del Departament d'Empresa i Ocupació, 238.346 persones de la comarca estaven afiliades al règim general de la Seguretat Social, i 53.886 eren autònoms.

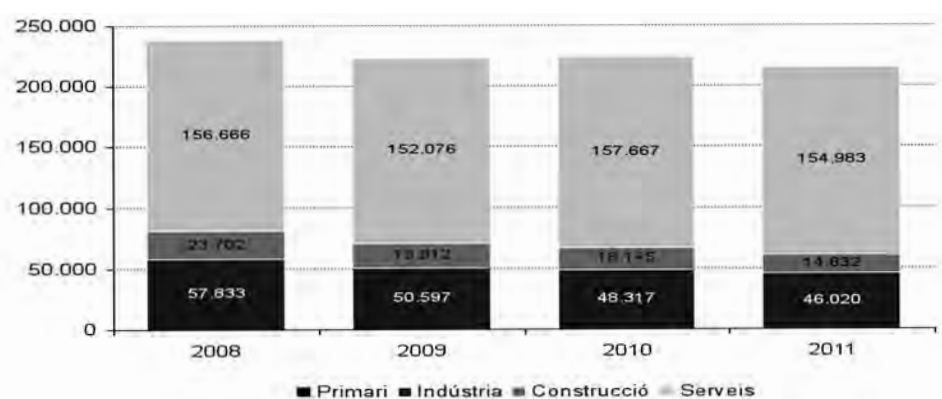
Podem veure l'evolució de l'afiliació al Baix Llobregat per règims de cotització entre 2008 i 2011, i la disminució que s'ha anat produint:

Taula 1. Evolució de l'afiliació al Baix Llobregat per règims de cotització. 2008-2011

	2008	2009	2010	2011
Centres de treball amb assalariats	22.994	21.533	21.264	21.041
Afiliats al règim general	238.346	222.730	224.248	215.962
Treballadors per centre de treball	10,37	10,34	10,55	10,26
Afiliats al règim especial d'autònoms	53.886	51.229	50.122	49.245

Font: PIMEC a partir de dades del Departament d'Empresa i Ocupació

Gràfic1. Afiliats al règim general de la Seguretat Social al Baix Llobregat. 2008-2011.

Font: PIMEC a partir de dades del Departament d'Empresa i Ocupació

* Ramon Pons Lázaro

President de PIMEC Baix Llobregat-L'Hospitalet. Enginyer industrial, màster en Administració i Direcció d'Empreses per ESADE i graduat en Alta Direcció d'Empreses per l'IESE. Va

ser director general de Lincoln Electric per a Espanya i Portugal. Actualment és conseller delegat d'una empresa de promocions immobiliàries. Col·labora amb la UIC fent conferències.

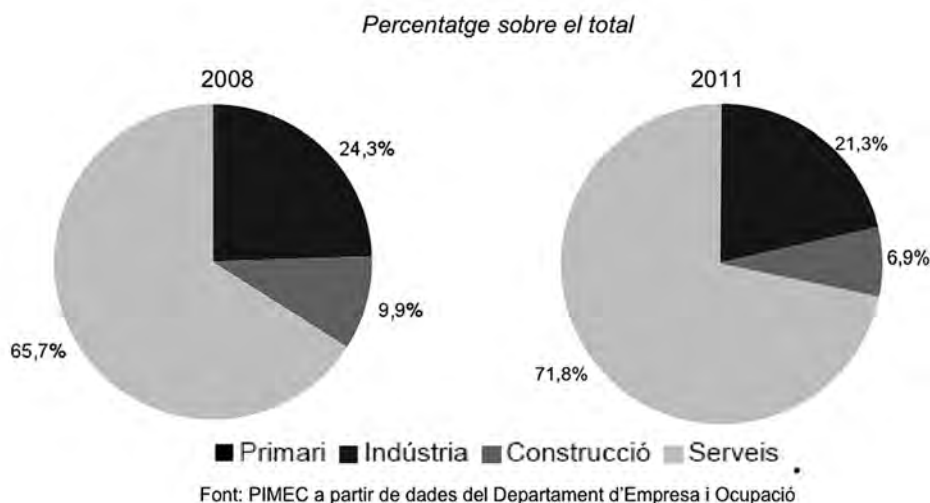
L'augment de persones que treballaven a la comarca, i els preus de l'habitatge a la ciutat de Barcelona, van provocar una activació important del sector de la construcció, tot lligat a la bonança econòmica d'aquells anys.

L'atracció de les platges de la Zona Delta també va ajudar al creixement d'aquest sector, ja que una part del turisme

va triar el Baix Llobregat per tenir una segona residència, a pocs quilòmetres de Barcelona.

Així ens hem anat trobant davant d'un escenari on la construcció, l'automoció i els serveis derivats d'aquests dos sectors bàsics, juntament amb els serveis turístics i el comerç, han estat els pilars on descansava l'economia de la nostra comarca.

Gràfic 2. Afiliats al règim general de la Seguretat Social al Baix Llobregat. 2008-2011

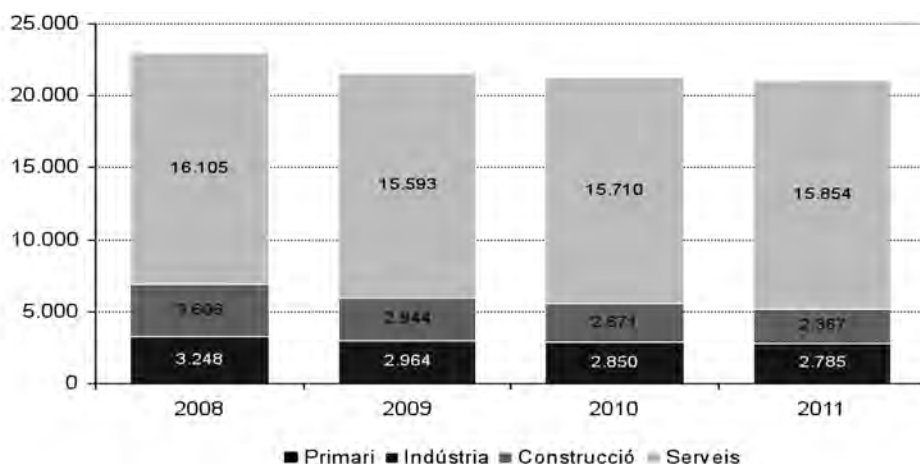

Actualment, aquests pilars que aguantaven l'economia de la comarca s'han fet més febles. Ara, tots plegats tenim el mateix repte: sortir d'aquesta crisi. Tots els agents socials i econòmics de la comarca, així com els estaments en general, tenim l'obligació i el deure d'actuar, perquè una comarca que representa el 10% del PIB de Catalunya requereix una reconversió, de la mateixa manera que s'ha fet en èpoques passades en altres indrets del nostre país.

Si pensem en xifres, en els últims tres anys la destrucció del teixit empresarial de la comarca ha estat molt important, amb la conseqüent repercussió en pèrdua de llocs de treball.

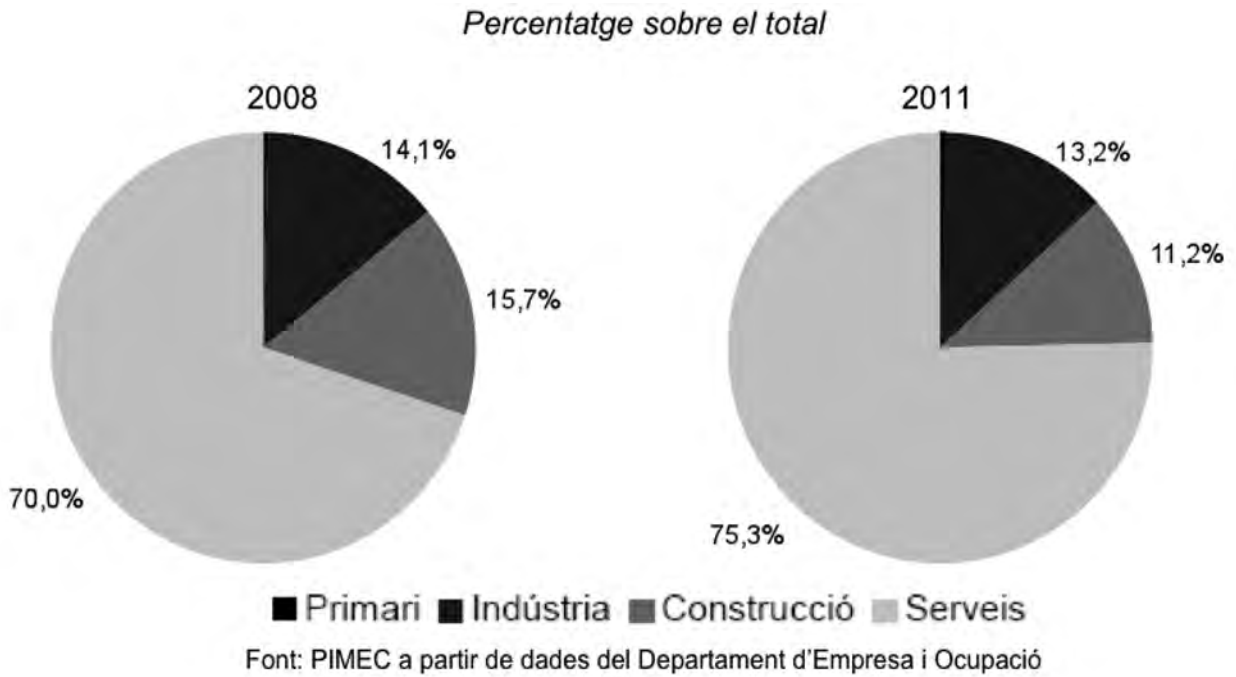
Hem passat de tenir 22.994 centres de treball amb assalariats l'any 2008, a tenir-ne 21.041 el 2011. Pel que fa als autònoms, hem passat de 53.886 al 2008 a 40.245 el 2011.

Gràfic 3. Centres de treball amb assalariats al règim general de la Seguretat Social al Baix Llobregat. 2008-2011.

Font: PIMEC a partir de dades del Departament d'Empresa i Ocupació

Gràfic 4. Centres de treball amb assalariats al règim general de la Seguretat Social al Baix Llobregat. 2008-2011.

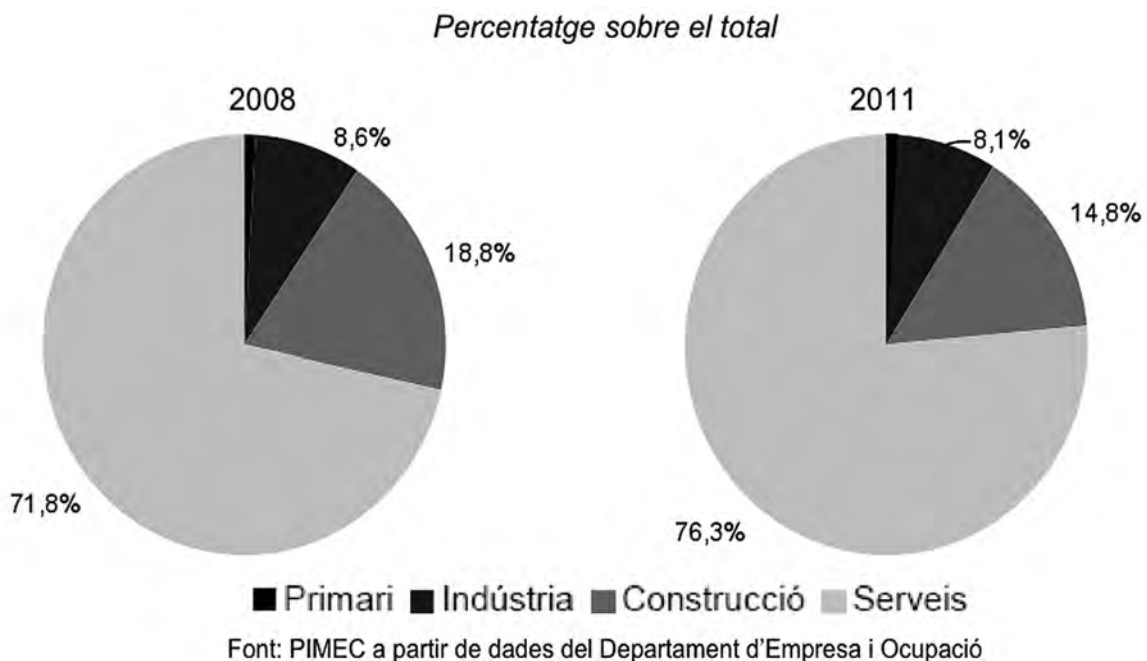

dossier

L'emprenedoria i l'autoocupació són factors estratègics per a la regeneració del teixit empresarial, però hem de saber cap a on anem, ja que les necessitats de la societat actual són diferents de les de fa un temps i els mercats són can-

vians i van a gran velocitat, per tant hem d'estar molt alerta i hem de ser molt adaptables i innovadors. La indústria de valor afegit, les TIC, el sector turístic, el comerç i el sector primari, són punts importants a tenir en compte.

Gràfic 5. Afiliats al règim especial de treballadors autònoms al Baix Llobregat. 2008-2011.

Taula 2. Evolució de l'afiliació al Baix Llobregat entre 2008 i 2011

	2011	Pes	Canvi pes 2011-2008	Variació absoluta	Variació relativa
<i>Centres de treball amb assalariats</i>					
Primari	35	0,2%	0,0%	0	0,0%
Indústria	2.785	13,2%	-0,9%	-463	-14,3%
Construcció	2.367	11,2%	-4,4%	-1.239	-34,4%
Serveis	15.854	75,3%	5,3%	-251	-1,6%
Total	21.041	100,0%	0,0%	-1.953	-8,5%
<i>Afilats als centres de treball</i>					
Primari	127	0,1%	0,0%	-18	-12,4%
Indústria	46.020	21,3%	-3,0%	-11.813	-20,4%
Construcció	14.832	6,9%	-3,1%	-8.870	-37,4%
Serveis	154.983	71,8%	6,0%	-1.683	-1,1%
Total	215.962	100,0%	0,0%	-22.384	-9,4%
<i>Afilats al règim especial d'autònoms</i>					
Primari	408	0,8%	-0,1%	-81	-16,6%
Indústria	3.975	8,1%	-0,5%	-635	-13,8%
Construcció	7.282	14,8%	-4,0%	-2.830	-28,0%
Serveis	37.580	76,3%	4,5%	-1.095	-2,8%
Total	49.245	100,0%	0,0%	-4.641	-8,6%

Font: PIMEC a partir de dades del Departament d'Empresa i Ocupació

SECTOR INDUSTRIAL**Taula 3. Evolució de l'afiliació al sector industrial del Baix Llobregat entre 2008 i 2011.**

	2011	Pes	Canvi pes 2011-2008	Variació absoluta	Variació relativa
<i>Centres de treball amb assalariats</i>					
Indústries extractives	13	0,5%	0,0%	-2	-13,3%
Indústries manufactureres	2.705	97,1%	-0,3%	-461	-14,6%
Energia elèctrica i gas	8	0,3%	0,1%	1	14,3%
Aigua, sanejament i gestió de residus	59	2,1%	0,3%	-1	-1,7%
Total indústria	2.785	100,0%	0,0%	-463	-14,3%
<i>Afilats als centres de treball</i>					
Indústries extractives	168	0,4%	0,0%	-15	-8,2%
Indústries manufactureres	44.484	96,7%	-0,3%	-11.586	-20,7%
Energia elèctrica i gas	34	0,1%	0,0%	-34	-50,0%
Aigua, sanejament i gestió de residus	1.334	2,9%	0,3%	-178	-11,8%
Total indústria	46.020	100,0%	0,0%	-11.813	-20,4%
<i>Afilats al règim especial d'autònoms</i>					
Indústries extractives	8	0,2%	-0,1%	-7	-46,7%
Indústries manufactureres	3.911	98,4%	0,1%	-621	-13,7%
Energia elèctrica i gas	16	0,4%	0,1%	2	14,3%
Aigua, sanejament i gestió de residus	40	1,0%	-0,1%	-9	-18,4%
Total indústria	3.975	100,0%	0,0%	-635	-13,8%

Font: PIMEC a partir de dades del Departament d'Empresa i Ocupació

SECTOR SERVEIS**Taula 4. Evolució de l'afiliació al sector serveis del Baix Llobregat entre 2008 i 2011.**

	2011	Pes	Canvi pes 2011-2008	Variació absoluta	Variació relativa
<i>Centres de treball amb assalariats</i>					
Comerç a l'engròs i al detall	6.114	38,6%	-0,1%	-118	-1,9%
Transport i emmagatzematge	1.531	9,7%	-1,4%	-244	-13,7%
Hostaleria	2.030	12,8%	0,6%	61	3,1%
Informació i comunicacions	389	2,5%	0,3%	42	12,1%
Activitats financeres i d'assegurances	188	1,2%	0,1%	6	3,3%
Activitats immobiliàries	540	3,4%	0,0%	-3	-0,6%
Activitats professionals i tècniques	1.138	7,2%	0,2%	20	1,8%
Activitats administratives i auxiliars	952	6,0%	-0,2%	-46	-4,6%
Adm. pública, Defensa i SS obligatòria	208	1,3%	0,1%	5	2,5%
Educació	545	3,4%	0,3%	34	6,7%
Activitats sanitàries i serveis socials	617	3,9%	0,2%	19	3,2%
Activitats artístiques i d'entreteniment	321	2,0%	0,1%	10	3,2%
Altres serveis	1.170	7,4%	-0,1%	-39	-3,2%
Activitats de les llars	111	0,7%	0,0%	2	1,8%
Total serveis	15.854	100,0%	0,0%	-251	-1,6%
<i>Afilats als centres de treball</i>					
Comerç a l'engròs i al detall	46.665	30,1%	-1,3%	-2.493	-5,1%
Transport i emmagatzematge	18.032	11,6%	-0,2%	-511	-2,8%
Hostaleria	13.768	8,9%	0,1%	-59	-0,4%
Informació i comunicacions	6.410	4,1%	0,2%	252	4,1%
Activitats financeres i d'assegurances	1.565	1,0%	0,1%	96	6,5%
Activitats immobiliàries	1.017	0,7%	-0,1%	-149	-12,8%
Activitats professionals i tècniques	9.722	6,3%	-0,1%	-210	-2,1%
Activitats administratives i auxiliars	19.290	12,4%	1,2%	1.681	9,5%
Adm. pública, Defensa i SS obligatòria	9.487	6,1%	0,0%	-118	-1,2%
Educació	9.476	6,1%	0,5%	670	7,6%
Activitats sanitàries i serveis socials	11.789	7,6%	0,0%	-185	-1,5%
Activitats artístiques i d'entreteniment	2.710	1,7%	0,0%	15	0,6%
Altres serveis	4.909	3,2%	-0,4%	-675	-12,1%
Activitats de les llars	143	0,1%	0,0%	3	2,1%
Total serveis	154.983	100,0%	0,0%	-1.683	-1,1%
<i>Afilats al règim especial d'autònoms</i>					
Comerç a l'engròs i al detall	12.560	33,4%	0,2%	-286	-2,2%
Transport i emmagatzematge	6.094	16,2%	-1,1%	-617	-9,2%
Hostaleria	4.840	12,9%	0,4%	18	0,4%
Informació i comunicacions	957	2,5%	0,2%	51	5,6%
Activitats financeres i d'assegurances	747	2,0%	0,2%	43	6,1%
Activitats immobiliàries	546	1,5%	-0,2%	-75	-12,1%
Activitats professionals i tècniques	3.184	8,5%	0,8%	225	7,6%
Activitats administratives i auxiliars	2.017	5,4%	-0,6%	-278	-12,1%
Adm. pública, Defensa i SS obligatòria	3	0,0%	0,0%	-2	-40,0%
Educació	976	2,6%	0,3%	77	8,6%
Activitats sanitàries i serveis socials	1.344	3,6%	0,5%	152	12,8%
Activitats artístiques i d'entreteniment	824	2,2%	-0,2%	-103	-11,1%
Altres serveis	3.487	9,3%	-0,5%	-300	-7,9%
Activitats de les llars	1	0,0%	0,0%	0	0,0%
Total serveis	37.580	100,0%	0,0%	-1.095	-2,8%

Font: PIMEC a partir de dades del Departament d'Empresa i Ocupació

La innovació és un factor primordial i, per això, PIMEC valora molt positivament i participa activament en l'Agència per a la Innovació del Baix Llobregat, INNOBAIX.

D'altra banda, la formació és clau per a la competitivitat de les pimes i, per tant, s'ha d'adaptar i ajustar de manera ràpida i àgil als fluxos de la societat perquè, en aquest sentit, fa la sensació que sempre arribem tard. Es fan necessaris acords estratègics entre la universitat, els centres de formació i el món empresarial.

A l'hora de crear estratègies que ajudin a la reactivació, és important valorar la mobilitat i les infraestructures. La nostra comarca està dividida pel riu Llobregat. A més a més, una part del Baix Llobregat toca al mar i l'altra a la muntanya de Montserrat. Això fa que les seves característiques siguin molt diferents, tant pel clima com per la geografia. En aquest sentit, els punts d'atractiu i d'activació econòmica s'hauran de considerar creant accions diferenciades.

Des de PIMEC hem donat suport a diverses accions encaminades a finalitzar infraestructures fonamentals per a la comarca, com la connexió de l'A-2 i l'AP-2, i la variant de Vallirana. També som els impulsors del Fòrum de mobilitat i infraestructures al Consell Comarcal. La planificació urbanística i territorial, així com les seves respectives modificacions, han de preveure les incidències sobre les xarxes de transport i cal proposar les mesures correctores adients per tal que no esdevinguin un problema.

La nostra comarca, malauradament, està patint la crisi perquè no estàvem preparats. Una empresa ha de tenir estratègies a curt, mitjà i llarg termini que l'ajudin a superar i a suportar situacions no previstes. Des de PIMEC, com a patronal més representativa de Catalunya i amb quatre cadires a Europa, a través de la UEAPME, estem ajudant els empresaris en aquests moments més que mai. Tot plegat, sempre amb la nostra missió de vetllar pels interessos de totes les pimes i autònoms de Catalunya, així com dels gremis i associacions.

Una de les fites més importants de PIMEC ha estat en el marc de la lluita contra la morositat, que fa que moltes pimes amb projectes viables hagin de tancar per la falta de circulants. La Plataforma Multisectorial contra la Morositat (PMcM), de la qual PIMEC forma part, ha estat impulsora de la Llei contra la morositat 15/2010. En aquest sentit, la patronal està demanant un règim sancionador per tal que es compleixi la norma i que les petites i mitjanes empreses i autònoms no hagin d'acudir al finançament extern per aquesta causa. Segons estudis de PIMEC, la manca de competitivitat de l'empresa catalana en relació amb una empresa europea, per exemple

de França, es fa molt evident, ja que mentre que la catalana té un període mitjà de cobrament de 96 dies, la francesa el té de 54 dies.

Si fem la comparativa d'igual facturació: 12 milions d'euros per any i un saldo mitjà comptes clients de 12.000.000 x 96/360 és igual a 3.200.000 d'euros prestats per l'entitat financera al 6% d'interès. Això suposaria un cost financer de 192.000 d'euros. De la seva banda, l'empresa francesa amb la mateixa facturació i un saldo mitjà comptes clients de 12.000.000 x 54/360 és igual a 1.800.000 d'euros prestats per l'entitat financera al 6% d'interès, representa un cost financer de 108.000 d'euros. Això fa el que cost de l'empresa catalana sigui superior en 84.000 euros al de la seva competidora francesa.

Des de PIMEC duem a terme ajudes a la internacionalització amb accions estratègiques, que van encaminades a poder-se adaptar a les diferents empreses segons l'activitat econòmica i dimensió. Detectem que les empreses que estan millorant la seva facturació són les que aposten per la internacionalització dels seus productes o serveis. Segons l'Idescat, les exportacions de béns es van situar a Catalunya, al març de 2012, en 5.290,2 milions d'euros, un 6,3% per sobre de les registrades el mateix mes de l'any anterior. Les importacions es van situar en 6.996,4 milions d'euros, un -1,1 % per sota de les registrades el mateix mes de l'any anterior.

Això significa que tot i que hem millorat, encara ens queda feina per fer. Segons un estudi de PIMEC, Catalunya té un potencial per millorar les exportacions de més de 27.000 milions d'euros, i seria bo que ara poguéssim aprofitar aquest potencial per compensar la manca de creixement del mercat interior, i també per generar llocs de treball.

PIMEC considera que les polítiques adequades en Recursos Humans són punts molt importants que cal tenir en compte i que poden ajudar a millorar la competitivitat de les nostres empreses.

La comarca necessita una reconversió, tot i que no serà fàcil fer-la en poc temps. Ara bé, des de PIMEC estem actuant amb rapidesa, amb eines que posem a l'abast de les empreses per evitar la destrucció del teixit empresarial i dels llocs de treball. Segons l'evolució de l'afiliació a la Seguretat Social entre 2008 i 2011, podem constatar que hi ha hagut una frenada en la destrucció del teixit empresarial. No obstant, els indicadors de l'atur continuen sent negatius i això és greu, ja que les empreses que tanquen tenen més volum de treballadors que les empreses que obren.

Imatge del polígon industrial El Pla que comparteixen Molins de Rei i Sant Feliu de Llobregat on s'agrupen moltes petites i mitjanes empreses del Baix Llobregat

Ens trobem en un moment econòmic convuls, amb notables incerteses que afecten no només l'economia, sinó la societat en general. Trobar un alè esperançador que ens porti l'optimisme suficient per continuar lluitant i sortir

d'aquesta greu crisi econòmica esdevé cada dia més complicat. És per això que ens hem d'esforçar i ser nosaltres els qui trobem aquest alè d'esperança i optimisme; de ben segur que ens en sortirem.